

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 3. września 2015 roku (...) Spółka akcyjna z siedzibą w W. (dalej zwana także: (...)) wystąpiła przeciwko S. K. o zapłatę kwoty 1.885,37 zł wraz z odsetkami w wysokości ustawowej od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż sprzedał pozwanemu towar, na potwierdzenie czego wystawił fakturę VAT. Podniósł, że pozwany, mimo wezwania do zapłaty, nie uregulował należności wynikającej z wystawionej faktury VAT (pozew, k. 3-7).

W dniu 18. września 2015 roku, wydany został w sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (nakaz zapłaty, sygn. akt IX GNc 7767/15, k. 32). Jego odpis został doręczony stronie pozwanej w dniu 15. października 2015 r. (k. 35).

W dniu 28. października 2015 roku, pozwany S. K., złożył sprzeciw od ww. nakazu zapłaty i zaskarżając go w całości, wniósł o oddalenie powództwa.

Uzasadniając swoje stanowisko strona pozwana zakwestionowała istnieniu zobowiązania. Pozwany zaprzeczył, aby dokonał zakupu towarów wymienionych w fakturze VAT, stanowiącej podstawę roszczenia powoda (sprzeciw od nakazu zapłaty, k. 37-40).

Sąd ustalił, co następuje:

Spółkę (...) Spółkę akcyjną z siedzibą w W. łączyły ze S. K., prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) K. S., stosunki handlowe, w ramach których spółka (...) sprzedawała S. K. zamówione przez niego towary, na potwierdzenie czego wystawiała faktury VAT (okoliczności bezsporne).

S. K. składał zamówienia na zakup towaru za pośrednictwem strony internetowej, na której miał utworzone swoje konto, zabezpieczone hasłem. Każde zamówienie ma swój numer, który jest następnie wyszczególniany na fakturze VAT, celem przyporządkowania faktury VAT do odpowiedniego zamówienia. Wybór sposobu rozliczenia danej transakcji, tj. czy była ona rozliczana za pomocą faktury VAT gotówkowej lub z odroczonym terminem płatności, czy też paragonem, należał do klienta. Towar był dostarczany S. K. kilka razy dziennie. Odbiór zamówionego towaru potwierdzała faktura VAT lub dokument WZ. Następnego dnia po zapłacie za dana fakturę VAT S. K. otrzymywał dokument KP (wydruk z systemu magazynującego sprzedaż (...), k. 52, zeznania świadka D. T., k. 85v.-86v., zeznania świadka R. M., k. 104v.-105, zeznania S. K., k. 105-106).

W dniu 23. grudnia 2013 roku spółka (...) wystawiła na rachunek S. K. fakturę VAT nr (...) na kwotę 1.796,33 zł brutto (1.460,43 zł netto), tytułem sprzedaży towaru, z terminem płatności do dnia 30. grudnia 2013 r. (faktura VAT, k. 24-25).

W dniu 8. stycznia 2014 r. spółka (...) zaksięgowała na poczet faktury VAT nr (...) kwotę 200,00 zł, na potwierdzenie czego wystawiła dokument KP nr (...) (dokument KP, k. 91)

Pismem z dnia 5. listopada 2014 r. spółka (...) wezwała S. K. do zapłaty kwoty 1.962,78 zł, na którą składała się kwota 366,45 zł, wynikająca z faktury VAT nr (...) oraz kwota 1.596,33 zł z faktury VAT nr (...), w terminie 3 dni od otrzymania wezwania (wezwanie do zapłaty wraz z dowodem nadania, k. 26-28).

Powyższych ustaleń faktycznych Sąd dokonał na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w postaci odpisów dokumentów załączonych przez powoda do pozwu oraz dalszych pism procesowych. Powołane przez strony odpisy dokumentów nie były kwestionowane w toku postępowania, Sąd zaś nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu.

Ponadto opisany powyżej stan faktyczny był w części – wskazanej wyżej – bezsporny między stronami niniejszego postępowania. Podstawę ustaleń stanowiły zatem także twierdzenia strony powodowej niezakwestionowane albo wprost przyznane przez pozwanego, a zatem dotyczące faktów bezspornych.

Podstawę ustaleń stanu faktycznego stanowiły również zeznania świadków D. T. oraz R. M., a także zeznania pozwanego S. K., które zasługują na przymiot wiarygodności, gdyż były spójne i pozbawione wewnętrznych sprzeczności. Wprawdzie oczywistym jest, że pozwany jest bezpośrednio zainteresowany korzystnym dla siebie rozstrzygnięciem, jednakże okoliczność ta nie stanowi podstaw do odebrania jego zeznaniom przymiotu wiarygodności. Na podstawie powyższych zeznań możliwe było ustalenie przebiegu współpracy pomiędzy stronami oraz sposobu składania zamówień i odbioru towaru, objętego ofertą handlową powoda. W ocenie Sądu jednakże zeznania świadków nie były ostatecznie przydatne dla rozstrzygnięcia sprawy. Powyższe dowody zostały przeprowadzone na okoliczność zamówienia i odbioru towaru przez pozwanego. Tymczasem świadkowie nie potwierdzili powyższych okoliczności. Ich zeznania co do wykonania umowy przez powoda opierały się jedynie na przypuszczeniach, tym samym nie mogły stanowić podstawy ustaleń faktycznych w tym zakresie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Powód wywodził swoje roszczenie z umowy sprzedaży towaru zawartej z pozwanym i potwierdzonej wystawioną fakturą VAT. Zgodnie z art. 535 k.c. sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Umowa sprzedaży jest zatem umową wzajemną. Do jej zawarcia wymagana jest wola obu stron. Ustawa, poza szczególnymi przypadkami, nie nakłada na strony obowiązku zawarcia umowy sprzedaży w formie pisemnej, wobec tego dopuszczalne jest zawarcie takiej umowy w dowolnej formie.

Strona pozwana w sprzeciwie od nakazu zapłaty zakwestionowała zasadność dochodzonego roszczenia. Zaprzeczyła okoliczności, aby łączyła ją z powodem umowa sprzedaży towaru wymienionego w fakturze VAT nr (...), załączonej do pozwu.

Skutkiem dokonania zaprzeczenia przez stronę pozwaną, jest to, iż twierdzenia powoda stają się sporne i muszą zostać przez niego udowodnione zgodnie z dyspozycją art. 6 k.c. W celu wykazania zatem zasadności swojego roszczenia powód winien wykazać fakt zawarcia umowy, jej treść oraz spełnienie po swojej stronie świadczenia. Nie ma wymogu, aby przedsiębiorcy zawierali umowę sprzedaży w formie pisemnej w celach dowodowych (art. 74 § 3 k.c.). Zatem okoliczność, iż umowa w ogóle została zawarta powód winien wykazać przytaczając na tę okoliczność inne dowody. Jak stanowi przepis art. 6 k.c., ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Zgodnie natomiast z brzmieniem przepisu art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody, z których wywodzą skutki prawne. Powód jednak w toku postępowania nie sprostał ciężącemu na nim obowiązkowi.

Strona powodowa przedłożyła wraz z pozwem jedynie fakturę VAT oraz wezwanie do zapłaty, z których to dokumentów wywodziła swoje roszczenie. Podkreślenia jednak wymaga, iż zgodnie z obowiązującym orzecznictwem, dowód w postaci faktury VAT jest niewystarczający dla wykazania, iż strony łączyła umowa sprzedaży, która została zrealizowana. Taki dokument jest dokumentem prywatnym w rozumieniu art. 245 k.p.c. i może być dowodem wyłącznie na okoliczność, iż osoba, która wystawiła fakturę VAT złożyła oświadczenie woli określonej treści. Nie sposób uznać – w świetle art. 245 k.p.c., aby faktura VAT miała inną moc dowodową niż inne dokumenty prywatne. Wyłącznie na podstawie faktury VAT nie sposób ustalić, że strony łączyła umowa określonej treści, jak i tego czy i w jakim zakresie umowa ta została zrealizowana (wyrok SN z dnia 7. listopada 2007 r., II CNP 129/07). Umowa sprzedaży jest umową wzajemną, zatem samo wystawienie faktury za sprzedaż towaru nie oznacza zawarcia umowy między stronami. Takie jednostronne oświadczenie nie jest wystarczającym dowodem na wykazanie tej okoliczności. Obie strony winny złożyć jednoznaczne oświadczenie woli. Strona powodowa zatem wobec zakwestionowania przez pozwanego okoliczności zawarcia umowy i jej realizacji na podstawie wystawionej faktury VAT, co stanowiło jedyny

dowód powoda na wykazanie zasadności i wysokości dochodzonego roszczenia, winna udowodnić tę okoliczność innymi środkami dowodowymi. Powód zatem w piśmie stanowiącym odpowiedź na sprzeciw przedłożył do akt sprawy wydruk z systemu magazynującego sprzedaż (...), stanowiący potwierdzenie złożenia przez pozwanego zamówienia na towar objęty fakturą VAT nr (...). W ocenie Sądu dokument ten jednakże nie stanowi dowodu na okoliczność złożenia przez pozwanego zamówienia na artykuły wymienione w powyższej fakturze VAT. Wskazać bowiem należy, że w dokumencie tym był wskazany płatnik – pozwany, data realizacji, która według złożonych przez świadka R. M. zeznań, stanowi jednocześnie datę złożenia zamówienia, data płatności oraz wartość zamówienia, nie został jednakże przedstawiony wykaz zamówionego towaru. Przedłożony dokument bowiem wyszczególnia tylko towar z zamówienia na kwotę 90,96 zł netto. Wobec tego brak jest możliwości stwierdzenia tego, że złożone w dniu 20. grudnia 2013 r. zamówienie odpowiada fakturze VAT nr (...). Jedynymi wspólnymi składnikami tych dokumentów jest wartość netto – 1.460,43 zł i dane płatnika. Różnią się natomiast daty płatności określone w tych dokumentach. Jak wynika z zeznań świadka R. M., towar był dostarczany pozwanemu nawet kilka razy dziennie, tym samym, tylko na podstawie wartości towaru, czy też daty realizacji, nie jest możliwe ustalenie czy towar zamówiony w dniu 20. grudnia 2013 r. jest tożsamy z towarem, objętym fakturą VAT. Ponadto z zeznań świadka R. M. wynika, iż każde zamówienie posiadało swój numer, za pomocą którego następnie można było przyporządkować odpowiednią fakturę VAT. Tymczasem przedłożony przez powoda dokument nie posiada numerów zamówień. W ocenie Sądu zatem, treść tych dokumentów nie pozwala na ich wzajemne przyporządkowanie. Strona powodowa nie wykazała ponadto okoliczności doręczenia towaru ze spornej faktury VAT. Na powyższą okoliczność powód zgłosił dowód z zeznań świadków – D. T. oraz R. M.. Treść tych zeznań jednakże nie pozwalała ustalić, iż doszło do wydania towaru pozwanemu. Świadek D. T. zeznał bowiem, iż osobą, która może potwierdzić fakt doręczenia pozwanemu towaru z faktury VAT nr (...), jest kierowca R. M.. Z kolei świadek R. M. zeznał, iż najprawdopodobniej dostarczał towar pozwanemu w grudniu 2013 r., nie pamiętał jednak czy dostarczył pozwanemu towar objęty przedmiotową fakturą VAT oraz najprawdopodobniej zawoził pozwanemu fakturę VAT nr (...). W procesie decyzyjnym Sąd nie może jednak oprzeć swojego rozstrzygnięcia na podstawie przypuszczeń bądź domysłów, a tylko i wyłącznie na podstawie okoliczności, które zostały należycie przez stronę udowodnione. Dlatego też przypuszczenia świadka, że prawdopodobnie dostarczył pozwanemu towar i powyższą fakturę, nie mogą stanowić samoistnej podstawy wykazania tej okoliczności.

W ocenie Sądu nie może być uznany za rozstrzygający dokument KP, przedstawiony przez powoda wraz z pismem procesowym z dnia 13. lipca 2016 r. Pozwany bowiem zakwestionował okoliczności wynikające z treści tego dokumentu, wskazując jednocześnie, że nie wpłacił na poczet przedmiotowej faktury VAT żadnej kwoty. Twierdził, że być może powód samodzielnie dokonał zaksięgowania tej kwoty – 200 zł, z tytułu rabatu, przysługującego pozwanemu. Zgodnie z brzmieniem przepisów art. 245 k.p.c. i 253 k.p.c., dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Jeżeli strona zaprzecza prawdziwości dokumentu prywatnego albo twierdzi, że zawarte w nim oświadczenie osoby, która je podpisała, od niej nie pochodzi, obowiązana jest okoliczności te udowodnić. Jeżeli jednak spór dotyczy dokumentu prywatnego pochodzącego od innej osoby niż strona zaprzeczająca, prawdziwość dokumentu powinna udowodnić strona, która chce z niego skorzystać. Zatem to powód, który chciał skorzystać z tego dokumentu, a nie pozwany jako zaprzeczający, od którego dowód ten nie pochodzi, winien wykazać okoliczności wynikające z treści tego dokumentu. Powód zaś nie podjął żadnej inicjatywy dowodowej w tym zakresie. Strona powodowa miała możliwość zgłoszenia dowodu z zeznań świadka – osoby, która podpisała się pod dokumentem KP, jednakże tego nie uczyniła. Co więcej należy podkreślić, że w niniejszej sprawie powód w ogóle nie powoływał się na uznanie niewłaściwe długu przez pozwanego. Powód nie dochodził całej kwoty, na jaką opiewała przedmiotowa faktura VAT, a jedynie jej części. Pełnomocnik powoda natomiast nie był w stanie wyjaśnić powodu dochodzenia przez stronę powodową tylko części roszczenia, ograniczając się jedynie do stwierdzenia, iż powód ma prawo dochodzić tylko części roszczenia. W ocenie Sądu, powyższe okoliczności potwierdzają argumentację pozwanego, iż nie doszło do częściowego spełnienia świadczenia, jak również niewłaściwego uznania roszczenia.

W związku z powyższym, wobec kategoriycznego zaprzeczenia przez pozwanego, iż doszło do zamówienia przez niego, a następnie do dostarczenia towaru objętego fakturą VAT, nie można, w ocenie Sądu, przyznać rozstrzygającego znaczenia okoliczności niezłożenia przez pozwanego dokumentacji księgowej. Wskazać jednocześnie należy, że

przesyłka zawierająca wezwanie do przedłożenia tej dokumentacji, wróciła nieodebrana przez pozwanego, po powtórny awizowaniu. W tych okolicznościach zatem odmowa przedstawienia dowodu nie może zostać uznana za jednoznaczny z faktem zaksięgowania spornej faktury VAT.

Wobec powyższego, w ocenie Sądu, powód nie wykazał, iż przedłożony przez niego do pisma procesowego z dnia 11. stycznia 2016 roku dokument w postaci wydruku z systemu, dotyczył towaru określonego w fakturze VAT, będącej podstawą dochodzonego przez powoda roszczenia. Z tego względu nie można uznać, że towar, który jest wskazany w załączonej do pozwu fakturze VAT, został rzeczywiście zamówiony przez pozwanego i jemu dostarczony. Ponieważ umowa sprzedaży jest umową wzajemną, a ekwiwalentem spełnienia świadczenia przez pozwanego w postaci dokonania zapłaty ceny jest uprzednie spełnienie świadczenia przez powoda w postaci wydania towaru kupującemu, nie wykazanie przez powoda tej okoliczności prowadziło do oddalenia powództwa w całości.

Wnioski stron o zasądzenie na ich rzecz kosztów procesu podlegały oddaleniu w całości. Jeżeli chodzi o stronę powodową, to jej wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie z tego względu, iż jest stroną przegrywającą spór, a zatem w świetle art. 98 k.p.c. nie może ona domagać się zwrotu kosztów procesu. Wniosek pozwanego zaś podlegał oddaleniu z tego względu, iż pozwany w toku postępowania nie wykazał, ani nie podniósł, że poniósł on jakiegokolwiek koszty związane z niniejszym postępowaniem.

Mając na uwadze wymienione wyżej okoliczności, na podstawie powołanych w uzasadnieniu przepisów Sąd orzekł jak w wyroku.

SSR Aleksandra Zielińska-Ośko

Z. (...)